

PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ, PLATNÁ OD 1. 7. 1998

JUDr. Stanislav Adamec

1.	ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ POJMY Z OBLASTI ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	15
1.1.	Územní plánování	15
1.2.	Nástroje územního plánování	15
1.3.	Územně plánovací podklady	15
1.3.1.	Urbanistická studie	16
1.3.2.	Územní generel	16
1.3.3.	Územní prognóza	16
1.3.4.	Územně technické podklady	16
1.4.	Územně plánovací dokumentace	17
1.4.1.	Územní plán velkého územního celku	17
1.4.2.	Územní plán obce	18
1.4.3.	Regulační plán	20
1.4.4.	Navazující územně plánovací dokumentace	21
1.5.	Zastavitelné území obce	21
1.6.	Současné zastavěné území obce	21
1.7.	Limity využití území	22
1.8.	Stavební pozemek	22
1.9.	Orgány územního plánování	22
1.10.	Přípravné práce při pořizování územně plánovací dokumentace	22
1.11.	Průzkumy a rozborů	22
1.12.	Zadání územně plánovací dokumentace	23
1.13.	Koncept řešení územně plánovací dokumentace	25
1.14.	Souborné stanovisko	25
1.15.	Návrh územně plánovací dokumentace	26
1.16.	Závazná část územně plánovací dokumentace	26
1.17.	Podklady pro schvalování územně plánovací dokumentace	27
1.18.	Schvalování územně plánovací dokumentace	27
1.19.	Závaznost územně plánovací dokumentace	28
1.20.	Změny územně plánovací dokumentace	28
1.21.	Ukládání územně plánovací dokumentace	29
1.22.	Evidence územně plánovací dokumentace	29
1.23.	Archivace územně plánovací dokumentace	30
2.	POSTUP PŘI ZPRACOVÁNÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	30
2.1.	1. etapa – přípravné práce, průzkumy a rozborů	30
2.2.	2. etapa – pořízení zadání	31
2.3.	3. etapa – pořízení konceptu řešení	32
2.4.	4. etapa – pořízení návrhu územně plánovací dokumentace	33
2.5.	5. etapa – další činnosti pořizovatele	35
2.6.	6. etapa – změny územně plánovací dokumentace	36
	Tabulka postupu při pořizování územně plánovací dokumentace	37
3.	K NĚKTERÝM PRAKTICKÝM PROBLÉMŮM	38
3.1.	K § 10 odst. 1 stavebního zákona – podmíněné funkční využití plochy	38
3.2.	K použité § 136 stavebního zákona při projednávání územně plánovací dokumentace	38

3.3.	Problematika zasahování orgánů samosprávy do výkonu státní správy na úrovni obcí a měst	38
3.4.	Postup při zjištění porušení stavebního zákona a jiných právních předpisů po schválení územně plánovací dokumentace	39
3.5.	Postup při zjištění pořizovatele, že se zpracovatel dopustil chyb ve výkresové části návrhu územně plánovací dokumentace	39
4.	ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	39
5.	VYBRANÉ SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	40

STAV A ROZVOJ ZÁSTAVBY VENKOVSKÝCH OBCÍ

Doc. Ing. arch. Miroslav Baše

1.	ÚVODEM	43
1.1.	Živá minulost	43
1.2.	Podoba současnosti	43
1.3.	Program obnovy vesnice – venkova	44
2.	URBANISTICKÉ STUDIE A ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ	44
2.1.	Přípravné práce	44
2.2.	Průzkumy a rozborů	45
2.3.	Zadání	47
2.3.1.	Nové záměry	47
2.3.2.	Odhad míry rozvoje obce	48
2.4.	Koncept návrhu	48
2.4.1.	Obnova existujících sídel	49
2.4.2.	Do jaké míry poukazovat na chybné zásahy	49
2.4.3.	Nová zástavba – nebo regenerace té dosavadní ?	49
2.4.4.	Jak a pro koho koncipovat novou zástavbu	50
2.4.5.	Urbanistická schémata pro novou zástavbu	51
2.4.6.	Umístění domu na parcele	51
2.4.7.	Co je dnes „důležité“ při koncipování jednotlivých obytných staveb	52
2.4.8.	Řízející doprava v obci	52
2.4.9.	Obce a inženýrské sítě	52
2.4.10.	Vyšší míra ekologické stability krajiny	52
2.4.11.	Jak se u nás projevuje přijatá koncepce „udržitelného rozvoje“	53
2.5.	Projednávání konceptu návrhu	53
2.6.	Souborné stanovisko	53
2.7.	(Konečný) návrh	54
2.8.	Schválení územně plánovací dokumentace	54
3.	PO SCHVÁLENÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	55
3.1.	Změny a doplňky územně plánovací dokumentace	55
3.2.	Územní řízení po schválení územně plánovací dokumentace a úloha zpracovatele územně plánovací dokumentace	55
4.	ZÁVĚRY	55

URBANISTICKÝ KONCEPT KRAJINY

Doc. Ing. arch. Ivan Vorel, Csc.

1.	URBANISTICKÉ OTÁZKY VZTAHU SÍDLA A KRAJINY - ZÁKLADNÍ POJMY	57
1.1.	Vliv funkcí urbanizovaného území na krajinu	57
1.1.1.	Prolínání funkcí sídla a struktury osídlení do krajiny	57
1.1.2.	Sladění a koordinace funkcí krajiny	57
1.1.3.	Urbanistický koncept krajiny	57
1.1.4.	Limitující vliv přírodních složek	57
1.2.	Doprava a technická infrastruktura v krajině	58
1.2.1.	Automobilová doprava	58
1.2.2.	Železniční doprava	59
1.2.3.	Cyklistická a pěší doprava	59
1.2.4.	Technická infrastruktura	59
1.3.	Rekreační zázemí obce	59
1.3.1.	Širší obytné a rekreační prostředí obce	59
1.3.2.	Druhy a formy rekreace v krajině	60
1.3.3.	Rekreační využitelnost	60
1.3.4.	Rekreační hodnoty	61
2.	VÝZNAM ESTETICKÝCH A KULTURNĚ-HISTORICKÝCH HODNOT PRO REKREAČNÍ VYUŽITELNOST KRAJINY	61
2.1.	Estetické hodnoty krajiny	61
2.1.1.	Ekonomický význam atraktivnosti krajiny	61
2.1.2.	Estetická hodnota - emocionální a obsahová stránka	62
2.1.3.	Estetická norma	62
2.1.4.	Forma a měřítko prostorů	62
2.1.5.	Rozlišitelnost a jedinečnost	62
2.1.6.	Historické stavby v krajině scéně	63
2.1.7.	Estetická hodnota jako součást krajinového rázu	63
2.2.	Kulturně-historické hodnoty krajiny	63
2.2.1.	Stopy historického vývoje osídlení a krajiny	63
2.2.2.	Historické krajinářské úpravy	63
2.2.3.	Historické stavby a drobná architektura v krajině	63
2.2.4.	Místa historických událostí	64
3.	UPLATNĚNÍ PÉČE O KULTURNĚ-HISTORICKÉ A ESTETICKÉ HODNOTY V PROCESU POŘÍZOVÁNÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE (podle vyhlášky č. 131/1998 Sb.)	64
3.1.	Územně plánovací podklady	64
3.2.	Územně plánovací dokumentace	65
4.	SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY	66
4.1.	Předpisy související s koordinací funkcí a činností v krajině	66
4.2.	Některé předpisy související s dopravou a technickou infrastrukturou	66
4.3.	Předpis související s ochranou estetických hodnot krajiny	66
4.4.	Některé předpisy související s ochranou kulturně-historických hodnot krajiny	66
5.	KONFLIKT KULTURNĚ-HISTORICKÝCH HODNOT KRAJINY S VÝSTAVBOU SILNICE (ČIMELICE – RAKOVICE)	66

OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

RNDr. Milan Rivola

1.	SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY	71
2.	ZÁKLADNÍ POJMY	72
2.1.	Pojmy vymezené zákonem o životním prostředí	72
2.2.	Pojmy vymezené zákonem o ochraně přírody a krajiny	73
3.	OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY V ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ	74
3.1.	Význam územního plánování pro ochranu přírody a krajiny	74
3.2.	Vytváření a ochrana územního systému ekologické stability krajiny	74
3.3.	Vytváření zelených zón v krajině	74
3.4.	Významné krajinné prvky	75
3.5.	Péče o nelesní zeleň	75
3.6.	Ochrana krajinného rázu	75
3.6.1.	Vymezení obsahu pojmů	75
3.6.2.	Kulturní charakteristika krajinného rázu	76
3.6.3.	Historická charakteristika krajinného rázu	76
3.6.4.	Estetická hodnota krajinného rázu	76
3.6.5.	Přírodní hodnota krajinného rázu	77
3.6.6.	Posuzování vlivu staveb a činností na krajinný ráz	77
4.	ZÁVĚR	77

EKOLOGICKÁ SÍŤ

Ing. Petr Lepeška

1.	ÚVOD	78
2.	ZÁKLADNÍ POJMY	78
3.	VÍCE SVĚTLA	79
3.1.	O čem je vlastně řeč	79
3.2.	Pověstné genery územních systémů ekologické stability	82
3.2.1.	Generel územního systému ekologické stability a plán územního systému ekologické stability	82
3.2.2.	Nedostatky a rizika zpracování generelů	82
3.2.3.	Okresní genery územních systémů ekologické stability	83
3.3.	Územně technický podklad regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability České republiky	83
3.3.1.	Návod na užívání územně technického podkladu regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability České republiky	84
3.4.	Územní systémy ekologické stability a územní plánování	84
3.5.	Na co si dát pozor při pořizování územního plánu	85
3.5.1.	Zásada aktivního přístupu zpracovatele	86
3.5.2.	Zásada úzké spolupráce s orgánem ochrany přírody	87
3.5.3.	Projednávání územního plánu s veřejností	87
3.5.4.	Závazná část územního plánu obce	88
3.6.	Realizace územních systémů ekologické stability	88
3.7.	Evropská ekologická síť	89
3.8.	Výhled do budoucnosti	89

4.	ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY V PARAGRAFECH	90
4.1.	Základní právní předpisy	90
4.1.1.	Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí	90
4.1.2.	Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 289/1995 Sb. a zákona č. 16/1997 Sb.	90
4.1.3.	Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny	92
4.1.4.	Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 103/1990 Sb., zákona ČNR č. 425/1990 Sb., zákona č. 262/1992 Sb., zákona č. 43/1994 Sb., zákona č. 19/1997 Sb. a zákona č. 83/1998 Sb. (dále jen stavební zákon)	94
4.1.5.	Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci	94
4.2.	Další související právní předpisy	96
4.3.	Mezinárodní úmluvy a evropské předpisy	97
5.	METODIKY, NÁVODY A JINÉ POMŮCKY	97

OCHRANA ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

Ing. Vladimír Mackovič

1.	SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY	98
1.1.	Obecně závazné předpisy	98
1.2.	Metodické pokyny, návody a sdělení	98
1.3.	Ostatní materiály	98
2.	ZÁKLADNÍ POJMY	99
2.1.	Bonitované půdně ekologické jednotky	99
2.2.	Ekologická váha vlivu	99
2.3.	Hospodaření na zemědělském půdním fondu	99
2.4.	Meliorace	99
2.5.	Odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	100
2.6.	Odvodnění	100
2.7.	Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	100
2.8.	Ochrana zemědělského půdního fondu	100
2.9.	Orgány ochrany zemědělského půdního fondu	101
2.10.	Rebonitace - aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek	101
2.11.	Současně zastavěné území obce	101
2.11.1.	Definice podle § 12 odst. 1 vyhlášky č. 13/1994 Sb.	101
2.11.2.	Definice podle § 139a odst. 2 stavebního zákona	102
2.12.	Státní meliorační správa	102
2.13.	Třídy ochrany zemědělské půdy	102
2.14.	Zásady ochrany zemědělského půdního fondu.	102
2.15.	Zemědělský půdní fond	102
2.16.	Změny kultur	103
3.	OCHRANA ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU PŘI ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ	103
3.1.	Cíle ochrany zemědělského půdního fondu	103
3.2.	Hlavní nástroje ochrany zemědělského půdního fondu	103
3.3.	Postupy k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu při územním plánování	104
3.3.1.	Přípravné práce	104

3.3.2.	Průzkumy a rozbor	105
3.3.3.	Zadání	105
3.3.4.	Koncept	105
3.3.4.1.	Grafická část	106
3.3.4.2.	Tabulková část	106
3.3.4.3.	Textový komentář	107
3.3.5.	Souborné stanovisko	107
3.3.6.	Návrh	107
3.3.7.	Změny územně plánovací dokumentace	107
4.	PŘÍKLADY Z PRAXE	107
4.1.	Mapové podklady	107
4.2.	Vyhodnocení bonitovaných půdně ekologických jednotek	108
4.3.	Hranice pozemkové držby jednotlivých právnických a fyzických osob	108
4.4.	Zadání	108
4.5.	Koncept	108
4.6.	Tabulkové přehledy	109

LES A JEHO OCHRANA

RNDr. Karel Friedl

1.	ÚVOD	110
2.	VÝVOJ STAVU LESŮ, JEJICH OCHRANY A PRÁVNÍ ZÁKLADNY PÉČE O LES V MINULOSTI	110
2.1.	Do vzniku Československé republiky	110
2.2.	Po vzniku Československé republiky	112
3.	PRÁVNÍ ZÁKLADNA PÉČE O LES A JEHO OCHRANA V SOUČASNOSTI	113
3.1.	Proces restitucí a obnovy vlastnických a uživatelských vztahů k lesům	114
3.2.	Nová komplexní právní úprava problematiky lesního hospodářství	114
4.	PROBLEMATIKA LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	115
4.1.	Soulad záměrů žadatele o odnětí lesní půdy se záměry územního plánování	116
4.2.	Zpracování a projednávání návrhů dokumentací	117
4.3.	Nové stavby pro rekreaci na pozemcích k plnění funkcí lesa	118
4.4.	Veřejně prospěšná nenáročná zařízení na lesní půdě	119
4.5.	Zrušení vydaného rozhodnutí o odnětí lesní půdy	119
4.6.	Poplatky za trvalé nebo dočasné odnětí lesních pozemků	120
4.7.	Užívání lesa	120
4.8.	Náhrady za poškození lesa - ekonomická újma	120
4.9.	Opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami v lese	121
4.10.	Oblastní plány rozvoje lesů	121
4.11.	Lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy	122
4.12.	Plány péče pro zvláště chráněná území	123
4.13.	Inventarizace lesů	123
4.14.	Uznané lesní porosty a stromy	123
4.15.	Obnova lesních porostů	123
4.16.	Ochrana lesa	124
4.17.	Těžba a doprava dřeva	124

4.18.	Meliorace a hrazení bystřin v lesích	125
4.19.	Lesy ochranné a lesy zvláštního určení	125
4.20.	Podpora hospodaření v lesích	126
4.21.	Státní správa lesů	127
5.	ZÁVĚR	128

POZEMKOVÉ ÚPRAVY A ÚZEMNÍ PLÁN

Ing. Kamil Kaulich

1.	ÚVOD	129
2.	PLATNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY	129
2.1.	Předpisy základní	129
2.2.	Výběr předpisů souvisejících	129
3.	ZÁKLADNÍ POJMY	129
4.	POZEMKOVÉ ÚPRAVY A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	131
4.1.	Pozemkové úpravy - nástroj pro naplnění mnoha záměrů v zemědělské krajině	131
4.2.	Pohled do minulosti pozemkových úprav	131
4.3.	Od restitucí k pozemkovým úpravám	132
4.4.	Komplexní pozemkové úpravy	133
4.5.	Pozemkové úpravy a katastr nemovitostí	133
4.6.	Koncepce činnosti pozemkových úřadů	134
4.7.	Financování pozemkových úprav	134
4.8.	Vztah pozemkových úprav k územnímu plánování	135
5.	PODKLADOVÉ MATERIÁLY	136
6.	PŘÍKLAD POSTUPU ŘEŠENÍ	138
6.1.	Výběr katastrálního území pro řešení pozemkových úprav	138
6.2.	Předstih územního plánování	138
6.3.	Zodpovědnost při zpracování územního plánu obce v předstihu	138
6.4.	Vyhlášení komplexních pozemkových úprav a korekce starších územních plánů	138
6.5.	Schválená územně plánovací dokumentace jako podnět k vyhlášení komplexních pozemkových úprav	139
6.6.	Korekce schválené územně plánovací dokumentace	139
6.7.	Informace o zemědělském území	139
7.	ZÁVĚR	139

POSTAVENÍ A PŮSOBNOST OBCÍ V OCHRANĚ PŘED POVODNĚMI A V SOUVISLOSTI S ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍM

Prom. práv. Jaroslava Nietzscheová

1.	POSTAVENÍ A PŮSOBNOST OBCÍ V OCHRANĚ PŘED POVODNĚMI	
1.1.	Platné právní předpisy a základní pojmy	140
1.2.	Povinnosti při ochraně před povodněmi	140
1.3.	Opatření na ochranu před povodněmi	141
1.4.	Povodňové orgány	142
1.5.	Kompetence orgánů při ochraně před povodněmi	142

2.	VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	143
2.1.	Zátopová území	143
2.2.	Souhlas vodohospodářského orgánu	144
2.3.	Ochranná pásma vodních zdrojů	144
2.4.	Zásobování vodou a odvádění a zneškodňování odpadních vod	145

OCHRANA LOŽISEK NEROSTNÝCH SUROVIN VE VZTAHU K ÚZEMNÍMU PLÁNOVÁNÍ

Ing. Josef Godány, RNDr. Dalibor Mašek

1.	ÚVOD	146
2.	PŘÁVNÍ PŘEDPISY VE VZTAHU K OCHRANĚ LOŽISEK NEROSTNÝCH SUROVIN	147
2.1.	Zákon o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)	147
2.2.	Zákon o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě	148
	2.2.1. Hornická činnost a činnost prováděná hornickým způsobem	148
	2.2.2. Povolení dobývání ložiska nevyhrazeného nerostu	149
2.3.	Zákon o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu (geologický zákon)	149
	2.3.1. Oprávnění k provádění geologických prací	149
	2.3.2. Povolování geologických prací	150
	2.3.3. Projektování, registrace a provádění geologických prací	150
	2.3.4. Odevzdávání a zpřístupňování výsledků geologických prací	151
	2.3.5. Využití výsledků geologických prací při územním plánování	151
	2.3.6. Vstupy na pozemky pro účely provádění geologických prací, ochrana děl a vypořádání škod	152
	2.3.7. Státní geologická služba	152
	2.3.8. Kontrola a sankce	153
3.	ZÁKLADNÍ LOŽISKO–GEOLOGICKÉ POJMY VE VZTAHU K ÚZEMNÍMU PLÁNOVÁNÍ	153
3.1.	Ložiska vyhrazených nerostů	153
	3.1.1. Chráněné ložiskové území	153
	3.1.2. Zrušení chráněného ložiskového území	153
	3.1.3. Dobývací prostor	154
	3.1.4. Návrh na stanovení dobývacího prostoru	154
	3.1.5. Předchozí souhlas ke stanovení dobývacího prostoru	154
	3.1.6. Účastníci řízení při stanovení dobývacího prostoru	155
	3.1.7. Povolení hornické činnosti	155
	3.1.8. Osvědčení o výhradním ložisku	156
3.2.	Ložiska nevyhrazených nerostů	156
3.3.	Prognózní zdroje nerostných surovin	156
4.	TĚŽBA A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	158
4.1.	Odpis zásob nerostných surovin	159
4.2.	Povolování nehornických staveb v chráněném ložiskovém území	160
4.3.	Povolování důlních staveb	160
4.4.	Úhrady z dobývacího prostoru	160

4.5.	Plány otvírky, přípravy a dobývání	161
4.6.	Důlní škody a jejich náhrada	161
4.7.	Finanční rezervy na důlní škody, sanace a rekultivace	161
4.8.	Ekologický dohled nad těžbou	162
5.	SOUČASNÁ PROBLEMATIKA PŘI TVORBĚ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE V ČESKÉ REPUBLICĚ A NÁSLEDNÁ DOPORUČENÍ	162
6.	ANALÝZA ZKUŠENOSTÍ S UPLATŇOVÁNÍM LEGISLATIVNÍCH NOREM V OBLASTI VYUŽÍVÁNÍ NEROSTNÝCH SUROVIN, VČETNĚ POSOUZENÍ DOPADŮ TĚŽBY NEROSTNÝCH SUROVIN NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	164